

СКОРОРОТЧА.

(Courier.)

Число 51.

Четвртакъ. 24. Декембра 1842

Год. I.

КАКО СРВИНЬ ЗАКОНЪ ЛЮБИ?

одъ

Милоша Радоичића.

Es muß ein Morgenstern
Nach dunkler Nacht erscheinen!
Goethe.

Већ је село ярко сувце,
И настао густый мракъ
Тамне луне бледо лице
Покрио је густъ облакъ.

Свудъ тишина мртва влада,
Нечеје се једна тварь;
Заспала је сва природа,
Заспојајаја јарки звезда Џаръ!

Свудъ тишина мртва влада,
Полноти је страшный часъ:
У средъ града Бѣограда
Гамо туки једанъ гласъ!

У Небојши *) грозной кули
Стенѣ Юнакъ сужанъ садъ;
Еръ иѣгово срдце јадво
Мучи, — Мучи горкій јадъ!

Сутра мора погинути,
И остават' белый светъ;
Еръ ће турскій покосити
Мачъ! живота иѣговъ цветъ.

*) Једна кула у граду Бѣограду, где су Турци у време ратно Сужне затворали. Овде су не једногъ Србскогъ Юнака кости иструнуле.

Не мучи му срдце бѣдно
У грудима горкій јадъ,
Што онъ животъ свой поносно
Изгубити мора садъ;

Већ је муче срдце жалостъ;
Ербо гине вѣговъ Родъ!
Тужна майка башъ подъ старость
Губи на векъ Сына свогъ!

„Съ Богомъ остатай белый светъ“
Съ Богомъ милый Роде мой!
Еръ збогъ вере — Србинъ — свете
Радо губи животъ свой!“

„Тебе моя стара Майко“
„Поштоват' ће Србскій Родъ!“
„Тебе моя верна Любо“
„Помоћи ће вишњий Богъ!“ —

Заплавила Зора руина,
Свакъ жалостивъ баше тадъ,
Предъ Везира воде сужна
Да му секу Главу садъ.

„Сужныи робе! Бога моли!“
— Горди Везиръ збори садъ —
Еръ си многой Турской Були
Причинјо горкій јадъ!“

„Но опетъ ти милостъ дасиъ,“
 „Ако презрѣшь законъ твой,“
 „Мухамеда Светца прѣимиши“
 И вѣсъ светлый законъ мой!“ —

„Неће Србинъ оставити
 Никадъ вишнѣгъ Бога свогъ
 Нит' я сужанъ променути
 Съ Мухамедомъ Христа могъ“

„О Везиру чуй речь мою:
 Може л' веранъ быти Робъ?
 Конь презре Светость свою,
 Створите ли Бога свогъ?“

„Ако данаць онъ остави
 Найсветијегъ Спаса свогъ,
 То онъ може лако презрет'
 Сутра првогъ светца *) твогъ“

„Волемъ Главу изгубити,
 Нег' презрети Бога могъ
 Србинъ веранъ — я примити
 Мухамеда Светца твогъ;“ — — —

„Право имашь Каурине!
 Право зборишъ робе мой!
 Више имашь ты памети
 Нег' Муфтія **) цео рой:“

„Зато теби я покланямъ
 Сужномъ сада животъ твой;
 Само немой мене одсадъ
 Сећи Турски Народъ мой!!“

СЛАВЕНИ НА ЈОГУ У VII ВѢКУ

(изъ Цинкайсена)

одъ

Стаматовића.

Мирно је, као што се види, прошло деветогодишње владање Јустинијана первог. Како се пак је Цар јустинијан Славена бояти морао, јодут је види, што је онъ нын јошт у првима свогъ

*) Мухамеда Пророка.

**) Турски Првосвештенци.

владана годинама на љвоји страни рѣке Дунава, у самимъ ныовыми станицама са успѣхомъ уздржати старао се. Найбољој войску и војводе онъ је у то време на Дунаву шилло. Таки прве владања и његовогъ године науши једна одъ Племена Антскогъ Славенска војска, преко Дунава прећи, но съ великомъ штетомъ натрагъ узбје се. Ова надъ Славенима учинђена побједа само јаче огорчи; збогъ чега су они одъ тогъ доба сваке године одважне своје чете преко Дунава напустили, но опетъ никако успѣти нису могли, да съ десне стране исте рѣке врућа мѣста нађу. Сдвапосле битке једне, у којој је Царева војска сасвимъ пропала била, продру Славени 533 године оне наспе и обкопе, кои су јих у ныовимъ станицама до тогъ времена уздржавали. Спометка су само по найсјевернијимъ Царства византijскогъ странама грабили и робили, но доцнје све јаче и више ударајући на ове пределе сваке су године све више и више насеље већ бывше онуда друге народе даљ къ југу отискивали.

Године 540 и 541 управо држе се за оно време, кадъ су Славенски походи све већиши ширили се, и све више пустошћији карактеръ добијати почели. Многе гомиле Славена съ другима народима саединије не само што су преко Илирја, Мизије и Тракије у накрстъ до самога цариградски зидова пронирали, него су јошт и до јужне Македоније допирали, где су Касандру освоили, а затимъ изъ Европе у Азију прешли, у Фессалију упали, преко најопаснији гора Етески Фермопила странптицама обишли, и јдва кодъ добро утврђени на Исему обкопа зауставити су се могли. Страшно је оно описано, кое паме је Прокопиј о ныовомъ пустошћеню и свирѣпству оставио, кое су они надъ бѣднимъ житељима починили. Сахо число несрѣћни Слина, или јошт у равнја времена посе-

Измѣни онуда други народа, кое су као ро-
блѣ преко Дунава са собомъ вуки на
140,000 глава износило.

Да бы се за будућа времена овако-
ва за Византійско Царство несрећа пре-
дупредила, и противъ Славена да бы се
постоянъ одпоръ поставити могао, у
ово по свой прилици време поправи ис-
тый Царь троструке обкопе, коису се одъ
запада къ истоку преко цѣлојъ у Евро-
пи Византійскогъ Царства протезали. Пер-
вый и најсѣверниј обкопъ пружао се одъ
Сингидуна (Бѣограда) узъ Дунавъ до цер-
ногъ мора, у свези стоећи са новоутвер-
ђенима градовима Виминацијомъ, Рацја-
римъ и другима; другиј главниј обкопъ
продужавао се крозъ Дарданію и Мизію
преко Хема (Балкана,) и сајежавао је по-
воутверђене градове Улцијану, Таврес-
умъ Герману и Сардинку; и најпослѣ одъ
Енира преко Македоније и Тракије прос-
тирао се једанъ градъ твердыња, кое съ
новимъ по Оракијскомъ Херсонесу бра-
нилиштама и са утврђенимъ поморскимъ
градовима Редестомъ, Ираклијомъ и Силим-
врјомъ праву обрану за јужнѣ предѣле и за
престолниј градъ сачиняваху. Овромъ то-
га поземљи се јоштъ између речених обко-
па одвећь многа утврђена мѣста саграде
и најпослѣ са њимъ јужно до саме Грчке
подигне се изъ развалина стаји градина
множина на ново оправљени градова и
утврђени банилишта. Юстињијонополь у
Касторијскогъ вазера острову, куле и га-
лаклијске, Фессалики градови, затимъ Фер-
мошиле, Платеј, Оива Аѳина, Коринтъ,
накъ најпослѣ Исемъ кои в новъ обкопъ
съ кулама и чуварјима добио био.

Но са свима овима банилиштама
мало се помоћи могло безъ новаца и безъ
людей; а добро знаме, да је у то време цар-
ско благо и людство у царству збогъ непре-
станы на истоку и на западу ратова ума-
лило се и изгасло. Одр. мѣтка ли је себи

представити можемо, одъ какове су по-
моћи толике твердыње и банилишта
быти могла, кадъ се опоменемо, да је за
Славенскимъ и Аварскимъ народима, кои
су по многимъ источногъ Царства стран-
ама половину већъ житеља или поуби-
јали или у робље поодводили били, уза-
стопице куга ишла, која је за петдесетъ и
две године преко цѣлогъ свѣта бѣснила,
пакъ у Цариграду двѣ трећине, а по
другимъ странама половину людства
прождерала. За кугомъ су и друга јоштъ
зла слѣдовала, као што је 551 године
онай ужасанъ земљетресъ био, који је по
Грчкој особито велике опустошао починјо
и одвећь много лjudиј упропастјо. Исто
тако и страшанъ онай потопъ у то доба
на граници Фессаліје и по њномъ сусѣд-
ству догодио се, као што су се јоштъ и
друга зла по другимъ предѣлима сбивала-
која су бѣдне житеље са свија страна и
душевно и тѣлесно сатирала.

РАЗБІСНИЙ КРЧАГЪ.

Повѣсть одъ X. Чокеа.

Ц В Е Т Е.

(продуженje)

Али крозъ ту четвртъ године имаше
Маријета и другогъ посла. Крчагъ задава-
ше јој много муке и досаде; а окромъ
тога сугурио и јоштъ нешто.

Четрнайстъ дана дуго піє се у Ла-
Напулинин очемъ другомъ говорило, него
о крчагу. И свакъ говораше: да је онъ
поклонъ Судије, и сватба да је већъ угово-
ренна. Но кадъ Маријета аžзинимъ дру-
гарицама торжествено изјави, да воле-
некъ јој се тѣло са морскимъ бездномъ
вѣнич, кежели са Судијомъ, почну јо дѣ-
войце само већма дражити, говорећи:
Ахъ, ала ће се моћи блажено почивати
у ладу кѣговогъ исса! То би је прва
досада.

За тымъ опетъ имаше мати Манонъ грозно основоположеніе, да є Мариету натеравала, да свако ютро при извору кодъ пешчаре крчагъ промућка, па онда са свѣжимъ га цвећемъ напуни. Крозъ то мысляше она, да ће Мариету на крчагъ и на срдце оногъ, што јој є дао, навикнути. Али ова мрзыше све єднако на даръ и дарователя. Нато є бывала радня на извору за ю права каштига. Вторадосада.

Онда опетъ, кадъ є годъ къ бунару у ютру дошла, налазила є два путъ у седмицы поредъ пешчаре увекъ понешто одъ найлепшегъ цвећа, лепо уређено, башь за великолѣпіе крчага створено. Око држака цвећа бише увекъ јданъ комадићъ артије обвінъ, на којој стояше написано: **Любезна Марије то.** — Садъ неће вальда никога быти, кой бы малу Мариету варао, да Вила и чародѣја на свету има. Слѣдователно дошло є дакле цвеће са сладкимъ надписомъ одъ Господина Криволюба. Мариета нехтеде цвеће ни помирисати, и ће узрока, што га є жива пара изъ Судијногъ носа, задахнула. Међу тымъ узимаше и пакъ цвеће, ћрбо є одъ польскогъ цвећа лепше было, артијо пакъ раздере на хиладу комада, и разбаци ју по эномъ месту, гдје є цвеће лежало. Али ни то ни је лотило Господина Криволюба, којегъ є любовъ у свомъ начину несравњиво већа бывала, нег' нѣговъ носъ у свомъ начину. Трећа досада.

Напоелѣдку изнаћесе крозъ разговоръ са Господиномъ Криволюбомъ, да онъ ће цвеће дао. Тко бы то дакле био? Мариета се нађе сврху неочекиваногъ одкригіја весма у чуду. Одъ тогъ доба узимаше она истину цвеће са пешчаре радије, и такођеръ га є мирисала, али — тко га мећаше гајио? Мариета буде, што дѣвойке иначе нису, весма любопитљива. Она погађаше часъ овогъ,

часъ оногъ младића изъ **Ла Напулја**. Но то се недаде погодити. Она прислушкиваше чакъ до ноћи: у ютру свагда јане устаяше. Но она нити є шта чути, нити увредити могла. Па опетъ лежаше два путъ у седмици чудно цвеће увекъ на пешчари, и читаше на окло нѣгъ свезаной артији тихїй уздисай **На ю:** **Любезна Маријето!** — Такво што моравећи и найравнодушнији любопитљивимъ чинити. Но любопитљивостъ чини напослѣдку горећу муку. Четврта досада.

Пакостъ сврхъ пакости.

Отацъ Јеронимъ препогедао є био у недељу опетъ сврху задатка: **Чуди се** су наредбе небесне. Мала Маријета мысляше дакле; то ће вальда небо **напредити**, да невидљивогъ цвећодателя јданпутъ веће изнаћемъ. Отацъ Јеронимъ имаше увекъ право.

Едне ноћи, кадъ є башь претопло было, прене се рано, и немогаше више заспати. Зато скочи она радостно съ лежишта, чимъ се првый руменъ ютра преко морски таласа и преко **Леринијски** острова къ прозору нѣне собице указа. Она се обуче па изиће наполѣ, да се на извору умѣшиши и понесе такођеръ да се јданъ часакъ край мора прошеће. Ту знаше она за јданъ тайно место, где се купа.

Да бы къ тайномъ мѣсту дошла, морала є иза куће преко пешчаре и а одатле опетъ низъ брдо мимо громова и мимо палма. Овай путъ немогаше **Мариета**, да мимо прође. Ћрбо подъ **наймлађомъ** и **найвитељомъ** једномъ палмомъ спаваше сладко јданъ младић, виткіи човекъ а поредъ нѣга лежаше руковѣтъ **найлепшегъ цвећа**. Јданъ комадић артије, на комъ є безъ сумње опетъ јданъ уздисаи говорио. — Како є дакле **Мариета** могла мимо проћи?

Она ту стане, сва одъ страха задркта, хтеде опетъ вратити се кући. Но текъ што е за неколико корача и натрагъ пошла, обазре се на спавача опетъ, и заново стане. Нѣгово срѣде недаде се пакъ изъ дальине познати.— Садъ дакле или никадъ требало е једну тайну разрѣшити. Лагано корачи къ палми ближе. Но онъ чини се као да се гиба. Врати се дакле опетъ къ колиби. Ал' гибани његово чинило се само изъ плашливогъ воображенія Маріетиногъ. заново пође дакле она къ палми. Али можебити да се е онъ само утворио, да спава. Брже побегне у колибу. Но тко ће сбогъ једногъ „можебити“ одиа бегати? Смѣлје пође дакле къ палми.

При таквомъ моляњу и љубиству страшливе и жељне душе између страха и любопитства, при тамо амо трчкараню изъ међу колибе и палме, приближаше се она ипакъ јдува за неколико мали корача къ спавачу, дочимъ зајди и любопитство страхъ надячаваше.

А шта е мене брига? Путъ ме води само поредъ њега. Спавао онъ или неспавао: та я само мимо идемъ. Тако мысляше Манонкина кћи.

Али она ће ишла мимо, него остале стояло; требало бо е томе дарователю цвећа добро у лице да се погледи, за у својим ствари сигурнимъ быти. Кромъ тога спаваше онъ тако, као да се ће већ крозъ четири седмице изспавао.— Но тко баше? — Нитко други, него Архизлотворъ Колинъ? Дакле онъ је био тай, који е изъ старогъ непріятельства добрији дѣвојчици толику досаду съ крачомъ правио, и у неповольны посао са Господиномъ Криволюбомъ био је довео; онъ је зарје био тай, који је тамо ишао, съ цвећемъ, да је дражио, да је съ любопитствомъ намучи. И зашто? — Онъ је у мрзју на Маріету. Онъ се у друж

ствама све једнако на јданъ неопроститељни начинъ показываше противъ сиротогъ детета. Онъ је избегаваше, где је само могао, а где ће, ту је побожну малу увекъ врећао. Свакой другој дѣви одъ Ла Напула бывао је онъ пріятній, послужній, са свакомъ рѣчиціи, нежели съ Маріетомъ. Помните! Нијда је јоштъ ће позвао, да игра премда је она знала.

Ту дакле лежао је онъ изданъ, ухваћенъ. У Маріетиной груди разпалисе освета. Какву срамоту! да му учини? — Найпре одузме му цвеће, одрѣши га, и у праведной яности презирао ћи га, съ поклономъ спавача поспе. Само артио на јој опетъ уздисаи: „любезна Маріето“ стояше, задржа и метне брзо у њѣдра. Грбо је намѣравала ово доказательство његовогъ рукописа за будуће догађаје о ставити. Маріета баше лукава. Садъ хтеде јићи, али се јоштъ ће доста осветила. Она се немогање никако съ мѣста да крене, докъ годъ Колина подобро некаштага. Одреши дакле са шепира свилену пантлику одъ любичне боје, обмота ју лагано околоруке спавача и около дрвета и са три чвора чврстоколо палме колина привеже. Кадъ се онъ пробуди, ала ће се чудити! ала ће га любопитство мучити, тко му је тай пркосъ учинио! То онъ неће моћи погодити. Съ тимъ болје, а и право је.

Ио Маріета је спрамъ њега вишемилостивна била. Нѣногъ посла, чинисе да се је каяла, кадъ га је свршила. Грудъ јој куцаше сунло. Мыслимъ да јои напослѣдку и једна суза у очи дође, съ коима је сожалительно злочинца сматрала. Лагано отиде она къ гранатнимъ громовма на пешчари на трагъ — често се обзырао ћи; лагано пењаше се она узъ пешчару, често погледао ћи доле къ палми. Тако дакле јдува матери Манонъ, коя ју зваше, кући отиде.

ЗАКЛЕТВА.

(конацъ)

Садъ се изтрнне Робертъ изъ Феликсови обятія, кои га ианово на груди свое претисну баше; нѣгова грудь дизаше се у несносимо кущаню и силну борбу у иѣму предвозвѣштаваше. Нѣгове очи зверовито тамо и амо гледаху, нѣгова се коса кострешинше. Една мысао сва му чувства проби. Брзымъ ходомъ прође онъ неколико пута крозъ свою малусобиц; на последакъ окрене се на Феликса, и овако почеговорити: „Феликс! ако смењъ вѣровати, да је оно, што је у детинству обећано јоштъ и човеку свето, ако смењъ съ пунимъ увѣреніемъ држати, да пріятельство ни је празна сујта, то си ты једанъ, кои ми ову сладку вѣру дѣломъ засведочити можешъ.“

Ђутећи клекне тронутый пріятель на колено и подигне десну руку за знакъ заклетве; ал' Робертъ претисне га къ своимъ прсима и рекне: Не држемъ одъ смрти, којо самъ заслужio, али одъ руке делата, а не одъ танета другова мои да погинемъ — то је, што жалостный мoga живота конацъ ужаснијъ чини. Ты си мужъ, ты си пріятель, кои ми мой последний часъ усладити може. Закуни ми се свемогућимъ Богомъ, де ћешъ сутра при походу съ пушкомъ доћи и мене у онай часъ убити, кадъ ме целату предаду. Нѣгова рука не сме нити треба да мою обезсвети. Я познаемъ неизмерну величину могъ заклевани, видимъ жертву, којо ты треба да мени прнесешъ; али и заједно и то осећамъ, да у правомъ пріятельству ништа ни је немогуће.“

Я ни самъ кадаръ она чувствованія описати, која су при овимъ речма срдце пріателя обузела была. Ледена му стужа тѣло проби, онъ на колени склонше, и не могаше говорити; но при свемъ томъ опеть

е нѣгова тежко обтеренена грудъ заклетвомъ потврђено обећанѣ испунила.

У любвенуномъ тѣшевију прође имъ ноћ и неизвестна се зора укаже. У жалостномъ ходу пођу на место губленя Робертъ погледи на небо и постоянимъ духомъ хоћаше. На место погубленія дошаши, судъму се јоштъ јданпутъ прочита, кои онъ равнодушно слушаше. На знакъ управљаоћегъ официра дође целатъ, да жертву праведности сграби — са љ — пуче, и Робертъ къ земли мртавъ паде.

У томъ истомъ магновенію, кадъ се народъ преко догађаја чудио, долети адютантъ издалека јоштъ вычући: „пар доњ!“ Кадъ овай гласъ до Феликсовы ушијо прорде, падне на свогъ душу и — пунитаоћегъ пріателя и ужаснимъ гласомъ повыче: „Я самъ нѣговъ убица!“ Садъ му у помоћи сви притеку ал' бадава; мозакъ му се на вѣки поремети.

Наука. Несрећни овай догађај учи, да при свакомъ дѣлу дуже промышливамо; ћръ иначе често се касмо.

ВЪРА ТВОЈА СПАСЕТЬ ТЯ.

У одномъ Граду не далеко одъ коначака једногъ капетана скупила се јдан гомила људи и почеши се на јданпутъ смејти и викати. Капетанъ запита једногъ Солдата изъ нѣгове компаније кои ту стояше и здраво се смејише, шта се ј ту стало? Ништа важногъ Господинъ Капетанъ, и њколико њни иниције се за вѣру, и мало се почунаше: Шта ј ту тако смејиш, да се ты смејти морашъ? Видите Госп. Капетанъ, и свето писмо вели: Въра твой спасетъ тя; нека сза киј верује шта кои оће, я такођеръ имамъ моју веру. — Каји ми дакле шта верујешъ ты? — Шта май чизмаръ верује, то исто и я верујемъ —

Шта твой чизмаръ? Я те перазумемъ. Видите Госп. Капетанъ, и самъ

У момъ чизмару већь више одъ две године једанъ тамиръ и осамъ грошића дужанъ. Тай добрий човекъ крепко и свето верује, да му је за живота мога ни грошића платити нећу; а и то исто верујемъ. —

Капетанъ се ће могао на овай одговоръ одъ счех уздржати, и такому се допадне, да је одма бесу извукao, и солдату два талира с' овимъ речиа поклонио: **На узми ты јданъ орятине, пак' плати твоју чизмару, а што претече, задржи за себе.**

Захвалиојемъ понизно! речи солдатъ с' лукавићу семенавању — захвалиојемъ Госп. Капетанъ — али мой чизмаръ опетъ зато ни прецига добити неће. — Шта? дреки на њега разјаренъ капетанъ, ты угурсузъ јданъ, ты нећешъ твой дугъ да платишъ? Али молимъ покорно Госп. Капетанъ, вы то заштевати нећете, дадва добра Христіанина, мой чизмаръ и я, за два талира вѣру нашу изменимо?

Сам. М.

ВѢСТИ.

БНѣгово ц. кр. апостол. Величество благоволило је посредствомъ кабинетскогъ писма одъ 3. Дек. т. г. вицепрезиденту, Францу Графу одъ Надаждъ, титулу Експеленџије милостивѣши даривати.

Нѣгово ц. кр. апостол. Величество благоволило је кр. Хонорер-Фишакалу, Карла одъ Бене, дѣйствителнимъ кр. Фишакаломъ премилостиво наименовати.

Нѣгово ц. кр. апостол. Величество благоволило је Контролора при пештанској главномъ драйсигстамту (тридесетници?) Игнита одъ Хосу за првогъ контролора, а тамошићу контролора Јована Вагнера за другогъ контролора премилостиво наименовати.

ДОПИСИ.

Изъ П*. У И. Новинама читасмо: да је Кназъ влашкиј ђика у Пешти био, и да никој пје подврени учинјо, тако исто и љму да нико пје дола-

зио. — Я се не могу довольно начудити, да у написи И. Новинама тако што може стояти, па јошто очо, што је у самой Пешти, где се Г. Новинаръ персономъ налази. Како садъ у смотреню страни вѣстї да нисъ вѣрујемо? Тај је самъ собственомъ очима видio, кадъ је Графъ Сеченьи Кназу Ћики дошао и на ручакъ га позвао; то је било првый данъ. Другиј је данъ Кназъ на посјещење Иђеговомъ Высочеству Палатину отишао (да је лепо примљенъ био, извѣстјо самъ се одъ пѣговогъ Секретара), и одунудъ кадъ се вратio, самъ му је Графъ Сеченьи по другиј путъ на батару дошао, и съ њимъ на ручакъ отишао. Другиј путъ дакле да се не бы у И. Новинама пејстината извѣстia свѣту давала, то Г. Новинаръ нека се изволи напре точно о ствари известити, па онда као истинито почитаемој публикуму саобщавати, а не као оно у числу 95 И. Новина: да је мостъ помеђу Пеште и Будина скинутъ, где је текъ 23 Дек. скинутъ.

Димитрјевићъ.

Изъ С.* (Исмо Издавателю П. Б. Скоротече!) Осимъ оны препнумеранта на Скоротечу, кој сај у прећашњемъ писму послao, изволите и слѣдующе примити. —

Потрудију се, да вам јошт колико могуће буде сокупним. Само то ваље једно молније, да сва она гатава, кој се у И. Новинама и С. Н. Листу противъ васъ и вашег Листа налазе, равнодушно не сносите; џроби люди све што чују обычно за готовъ новацај пријимају. Зато молимъ васъ, да не прећутите оне чакајве и чичке, које И. Н. веле, давашај Листъ публикуму подноси? —

Ја мислимъ, да бы нуждно было познати оној изъ Бачке вѣстника; и публично га упитати, какови су то чакајви и чичци, које Скоротеча публикум подноси? Ако свое име пред публиком открије, знаће му се одговорити; у противној слу чају остаје пред целым светом клеветникъ, кој уваженje Скоротече пред Светомъ умаљива. — То је света истини, да Скоротеча јошт досад никакови тужби повода нисъ дао нити с каквомо изобличење одъ высочайшегъ Места примјо. — Како годъ што је Vilag Hirslara зауздао, тако је и Скоротеча народни Новина Издавател у корлат сатерао. — Да је Издаватель Народни Новина првый родолюбац, и да му обица народни ствар опако на сердцу лежи, као што онъ пред Светомъ описује, заиста стидјо бы се јму вѣсть у свом Новине ставити

кој се обицем србском дѣлу на убитак клови. — Немоите се дакле нимало на она несмислена једногъ без имена клеветника израженія смущавати, јер ваше Новине и мужкій и женскій пол са увеселеніем и задовољством чита — а тай дописатель да се речій свои вестиди, он занеста име свое пред Светом утапо небы. —

Г. П. Ј. Б.

ПУТЬ ПО СВѢТУ.

Берлинско дружтво „за Поправленіе морално покварены дѣвица“ добило є на даръ одъ свога краля једно пристойно зданіе у Берлину, гдј ће одјако много полезніе моћи дѣйствоватьти на характеръ речены лица, будући є досадъ на врло малый просторъ мытичкога дома стеснено. Ово є дружтво завело се на подобіе Лондонскога Маргарета-Штіфта, кои є скоро пре сто година заведенъ. — У французской вароши Бордо ондашиња Пароха, кадъ є башъ свету службу одирављо, нека жена изъ тамошнѣ околине тако яко съ ножемъ прободе, да є у силной крви огрезнувши на землю строништао се; међутимъ ранна ни є смртоносна. Злодѣйница є таки у руке судейске пала, гдј приликомъ испита изрази се, да є то злодѣйство учинила зато, што ю є истый парохъ пре три године у виду вештица обчинio. Изъ овога изясненія мысли се, да иста женска ни є свагда при себи, зато ће се морати на удобніе време главный судейскій испитъ одложити. —

(Сербіа.) Београдске Србске Новине објављую Стеченіе на професорство теоретическе и практическе Геометріе. Съ овымъ званіемъ скопчана є плата одъ 1200 ф. у сребру: свакій пакъ, кои жели рекурирати, треба да се до среде идућега месеца фебр. пријави.

(Наполь.) Одъ 28 Нов. здраво Етина матерјо избациу; садъ су башъ два месеца, одъ како су две парне лађе съ много виши страны одавде у Месину и Катанију отишли, да ово изредно природе позориште сматраю. Као што се обично догађа, Везувъ, кои є већ читаву годину одвећъ ді-

мјо се, прошасте є недеља престао; ал' опеть изъ уния, кое се горе на кратеру (грлу?) чує, чини се, да є внутренность берга сва до грла съ кипењомъ лавомъ напунјена.

ДНЕВНЫЙ КУКОЛЬ.

„Гди те не сео, ту не ичи“

Чиста ишеница, пакъ опеть се находи у ньој куколя — нити га се може човекъ да опрости! Ал' томе се не треба чудити; јер то пишта ви є ново, као и то, што се и я никако не могу Г. Учредника (?) Народны Новина да спростимъ. Јер текъ што се съ једине стране руженѣмъ П. Б. Скоротече на мени искали, таки съ друге стране подъ видомъ родолюбіја мой Листъ грди и Издавателя ићговогъ гледи предъ светомъ да очини. — Я све равнодушно спосимъ; једно што самъ пуно увѣренъ, да почитаемый србскій публикумъ, за кога любовь и благо ни самъ посумњао одъ Премилостивогъ нашегъ Монарха овай Листъ запросити, о мојој подражанії достойной намѣри ни найманъ не подозрѣва; друго што бы излишно было Г. Учредника Н. Н. предъ свѣтомъ црнити; само то једно не могу пропустити, да не напоменемъ, што Г. Учреднику Народны Новина ни є доста, што свое Новине уређує, него се и за Учредника П. Б. Скоротече брине! Ово є велико родолюбие! ? Приноси роде жертве да се не утиша неугасимъ жаръ родолюбіја! ? Јер то се зна; да є Г. Павловић у Карловци на собору био, а међу тымъ є свагда у ићговимъ Листовима „Издаватель и Учредникъ“ стояло. Я молимъ Г. Павловића, да ми ову танину открие, а као родолюбачъ, кои жели да благо обище процвета, знамъ, дъ ће ми є посредствомъ свои Новина открыти. Јер то не верујемъ, да јоштъ и и Еглези, а камо л' Срблъи знаю, да Г. Павловић може у једно и исто време на два места — у Карловци на Собору и у Пешти да свое Новине уређує — бити; А кадъ ми Г. Павловић ту танину открие, онда ћу му и я одговорити, има ли П. Б. Скоротече Учредника, и како є Г. Учредника Н. Н. вѣсть Лојници сходна. (? !)

Издаватель.

Издаватель Димитрій Јовановићъ. (Bastein Gasse Nr. 349

У ПЕШТИ словима Бай и словимъ.